

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

§. II. De Consulente.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

tertium de contractibus, qui alterius nescientis nomine celebrati, & à consensu ejus pendentes subsequente ratificatione confirmantur. Ratihabitio comparatur etiam mandato quoad culpam, & poenas in jure expressas, non autem quoad obligationem restituendi, nisi ea sit causa efficax, cur damnum inferatur, vel illatum non resarciatur.

§. II.

De Consulente.

Resp. I. **C**onsulens dicitur is, qui consilio, vel precibus, promissis, suggestione motivi, vel ostensione viæ nocendi induxit alium ad damnum inferendum. *Ex communi* tenetur restituere; quia est causa moralis, & injusta damni. Hinc Innoc. XI. damnavit hanc propos. *Qui alium movet, aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.* Quod si sint plures consulentes, singuli tenentur ex æquo: nam omnes in damnum æquè influunt, cum omnium consilio alter motus sit ad damnum creandum. Idem dic de pluribus jubentibus.

Resp. II. Si consulens ante damnum illatum revocet consilium, *ex communi* tenetur adhuc resarcire damnum postea secutum, si consilium consistebat in ostensione utilitatis, vel delectationis inde percipiendæ, vel modi exequendi: quia tunc adhuc meritò censetur
causa

causa dampni, cum sit culpabilis causa motionis impressæ, ex qua damnum oritur, & quæ non tollitur revocatione; nam hac non obstante consilium semper remanet in motivo suggesto, vel viâ nocendi ostensâ: quemadmodum si ignem injeceris in res alienas, quæ postea incendio consumantur, teneris restituere quantumcumque postea coneris extinguere ignem. Ex quo patet disparitas inter revocationem talis consilii, & mandati: nam revocatio talis consilii non tollit omnem rationem agendi à consulente propositam, nec proinde motionem inde ortam: at revocatio mandati tollit omnem rationem agendi à mandante propositam, ac proinde omnem motionem ab ipso procedentem, cum mandatarius non agat nisi nomine mandantis, nec impellatur ad agendum, nisi ut ei obsequatur: hinc si mandans mandato suasionem addiderit, tenetur ratione consilii cum mandato conjuncti restituere damnum post revocationem illatum.

Quod si consilium consistebat in falsa doctrina, v. g. quod talis contractus esset licitus, qui tamen illicitus est, & consulens ante executionem illud revocaverit aperiendo illius falsitatem, *ex communi* non tenetur restituere: quia tunc efficaciter tollit causam dampni inferendi, & motionem à se impressam. Item qui precibus, blanditiis, vel promissis ad damnificandum induxit, & ante damnificationem ostendit sibi displicere, propositum mutasse,

& promissa revocare, non tenetur restituere; quia non est causa moralis damni postea illati; nam tollit penitus omnem rationem agendi à se propositam, & motionem à se impressam.

Resp. III. Qui minus malum consulit ad majus avertendum, non tenetur ad restitutionem, si consulit ut minus damnum eidem inferatur, cui inferendum erat majus: quia per hoc consilium nullum damnum alteri infert; imò majus impediendo, utiliter rem eius gerit, & tunc propriè non consulit damnum, sed potius imminutionem damni. At tenetur, si parato maius damnum inferre Paulo, consulat ut minus damnum potius inferat Petro, cui non statuerat inferre: quia consilio suo est causa iniusta damni Petro illati, & iniuriam infert Petro, nam quivis innocens habet ius, ne sibi inferatur damnum, etiam ad avertendum maius alterius. Et verò Petrus tam habet ius, ut servetur illæsus à minori illo damno, quam Paulus, ut servetur illæsus à maiori. Excipe nisi damnum Petri sit tam leve, ut teneatur ex charitate illud pati ad impediendum maius alterius pauperis; quia tunc non est rationabiliter invitus.

§. III.

De Consentiente.

Resp. **C**onsentiens, quo nomine intelligitur etiam approbans, favens, suffragium ferens, tenetur ad restitutionem, quando